

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dydaktyka literatury		8.0.11685	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Polonistyki Stosowanej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. Dariusz Szczukowski; dr Maria Szoska; prof. dr hab. Grażyna Tomaszewska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		6	
Ćw. audytoryjne		Semestr 4:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG, zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - samodzielna lektura opracowań;	
Liczba godzin		10 godzin - konstruowanie wiązek zadań przez studentów;	
Ćw. audytoryjne: 45 godz.		20 godzin - opracowanie projektu/ scenariusza lekcji na poziomie szkoły podstawowej.	
		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
		Semestr 5:	
		15 godzin - udział w zajęciach;	
		15 godzin - opracowane projektu zajęć na poziomie szkoły ponadpodstawowej;	
		15 godzin - samodzielna lektura opracowań;	
		15 godzin - konstruowanie wiązek zadań przez studentów;	
		15 godzin - przygotowanie do egzaminu.	
		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		- Zaliczenie na ocenę	
- Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)		- Egzamin	
- Praca w grupach		Formy zaliczenia	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		- egzamin	
		Podstawowe kryteria oceny	

Student otrzymuje zaliczenie w sem. 4. na podstawie:

- aktywnego udziału w zajęciach (przygotowywanie w formie ustnej i/lub pisemnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego) -40%,
- opracowania projektu lekcji literackiej do szkoły podstawowej - 60%

W sem. 5 Egzamin obejmuje zagadnienia realizowane w sem. 4. i sem. 5., w tym przygotowanie projektu lekcyjnego i jego omówienie (100%)

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	czynny udział w zajęciach	praca zaliczeniowa - projekt lekcji	egzamin
Wiedza			
K_W01	+	+	+
K_W12	+	+	+
Umiejętności			
K_U01	+	+	+
K_U08	+	+	+
Kompetencje społeczne			
K_K04	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

realizacja zajęć w ramach specjalności nauczycielskiej

B. Wymagania wstępne

brak wymagań wstępnych

Cele kształcenia

Przygotowanie studentów do właściwego rozumienia procesu dydaktycznego organizowania nauczania literatury na różnych poziomach edukacji. Przygotowanie do pracy nauczyciela polonisty z uwzględnieniem psychologicznych uwarunkowań procesu uczenia i nauczania. Przygotowanie studentów do kreatywnego, innowacyjnego oraz skutecznego prowadzenia zajęć w zakresie kształcenia literackiego poprzez odpowiednie połączenie umiejętności analizy i interpretacji materiału literackiego z metodami, technikami nauczania i środkami dydaktycznymi.

Treści programowe

Semestr 4.

Kulturowe wyzwania współczesności a nauczania literatury. Metody i formy pracy z tekstem literackim. Problem czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. Lektura prywatna a lektura instytucjonalna. Problemy analizy i interpretacji dzieła literackiego. Materiał literacki a metody, techniki, chwyt dydaktyczne najbardziej efektywne w pracy z dziećmi i młodzieżą, z uwzględnieniem podmiotowości ucznia i nauczyciela. Wielowariantowość sposobów pracy; modyfikacje; tworzenie własnych, indywidualnych koncepcji pracy z tekstem literackim oraz ich praktyczna realizacja na zajęciach w szkole podstawowej.

Semestr 5.

Teoria literatury a metodyka. Problemy analizy i interpretacji dzieła literackiego na poziomie szkoły ponadpodstawowej. Sztuka interpretacji i różne sposoby czytania dzieła literackiego na lekcjach języka polskiego. Wykorzystywanie na lekcjach w szkole różnych strategii analityczno-interpretacyjnych utworów poetyckich, dramatycznych, prozatorskich. Warsztat pracy polonisty w szkole ponadpodstawowej (planowanie i organizacja pracy, konstruowanie scenariuszy, wiązek zadań).

Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (otrzymania zaliczenia)

S. Bortnowski, Przewodnik po sztuce uczenia literatury, Warszawa 2005.

S. Bortnowski, Jak zmienić polonistykę szkolną, Warszawa 2009.

Doświadczenie lektury. Między krytyką literacką a dydaktyką literatury, red. K. Biedrzycki i A. Janus-Sitarz, Kraków 2012.

K. Biedrzycki, Interpretacja – szkoła rozumienia, w: Dydaktyka literatury i języka polskiego. Stan badań i perspektywy badawcze, red. S. Żurek, A. Adamczuk-Stęplewska, Lublin 2012.

B. Myrdzik, Rola hermeneutyki w edukacji polonistycznej, Lublin 1999 (rozdział IV).

B. Myrdzik, Zrozumieć siebie i świat. Studia i szkice o edukacji polonistycznej, Lublin 2006 (wybór).

Z. Uryga, Godziny polskiego, Kraków 1996.

A. Janus-Sitarz, Przyjemność i odpowiedzialność w lekturze, Kraków 2009 (Etyczne aspekty lektury a filozofia edukacji, s. 140-209).

A. Janus-Sitarz, W poszukiwaniu czytelnika. Diagnozy, inspiracje, rekomendacje, Kraków 2016 (wybór).

Sztuka interpretacji, Polska poezja XX i XXI wieku, pod red. D. Szczukowskiego, G. Tomaszewskiej, Gdańsk 2014. (s. 5-18).

G. Tomaszewska, Zagubiona przestrzeń i co dalej... Gdańsk 2013 (wybór).

G. Tomaszewska, Praktyki czytania. Ponowoczesna interpretacja a szkoła, Gdańsk 2019. (wybór z części II: Otwieranie lektury. Praktyki czytania).

D. Szczukowski, Praktykowanie lektury, Gdańsk 2019.

B. Literatura do samodzielnego studiowania

F. Tomaszewski, Magia lektury, Warszawa 1990 (wybór).

Szkolne spotkania z literaturą, pod red. Anna Janus-Sitarz, Kraków 2007.

Wartościowanie a edukacja polonistyczna, pod. red. Anna Janus-Sitarz, Kraków 2008 (wybrane artykuły).

www.men.gov.pl (podstawa programowa, inne rozporządzenia i materiały dotyczące organizacji szkoły, egzaminu gimnazjalnego i maturalnego).

Nowe odsłony klasyki w szkole. Literatura XIX wieku, pod red. E. Jaskółowej i K. Jędrych, Katowice 2013.

Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim, red. B. Myrdzik, Lublin 2000 (wybór).

Koziołek Krystyna, Czas lektury. Katowice 2017.

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla liceum, technikum i branżowej szkoły (adres: www.men.gov.pl).

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla przedszkoli i szkół podstawowych (adres: www.men.gov.pl).

Podręczniki, materiały dla nauczycieli dostępne na rynku wydawniczym.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W12 K_U01, K_U08 K_K03, K_K04	<p>Wiedza</p> <p>K_W01, K_W12 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna zasady integracji wewnątrzprzedmiotowej i międzyprzedmiotowej (K_W01, K_W12), • zna zasady przełożenia teorii i historii literatury na język dydaktyki (K_W01), • zna cele i treści dydaktyki literatury z uwzględnieniem psychologicznych uwarunkowań procesu nauczania literatury (K_W12), • zna różne strategie i metody pracy z tekstem literackim w szkole podstawowej i ponadpodstawowej uwzględniające polifoniczny charakter przedmiotu „język polski” (K_W12). <p>Umiejętności</p> <p>K_U01, K_U08 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie dotrzeć do potrzebnej wiedzy rzeczowej, z różnych źródeł i nowoczesnych technologii, dokonać jej oceny i selekcji, by wykorzystać ją do tworzenia własnych scenariuszy i programów zajęć integrujących wiedzę literacką z kulturową (K_U01), • umie określić znaczenie i miejsce analizowanych tekstów literackich w procesie historyczno-kulturowym (K_U01), • posiada umiejętność słowno-wizualnej realizacji przygotowanego materiału literacko-kulturowego na lekcjach polskiego, przy wykorzystaniu różnych źródeł (K_U01), • posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy merytorycznej, stosując różne metody w kształceniu literackim na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej (K_U08), • dostosowuje warsztat pracy do potrzeb, zainteresowań i doświadczeń społeczno-kulturowych współczesnych uczniów (K_U08). <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K04 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dba o rozwój własnych kompetencji literacko-kulturowych, pozwalających na efektywne prowadzenie zajęć z kształcenia literackiego na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej, • dostrzega związek między teorią i praktyką dydaktyczną, widzi potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego, • dostrzega rolę kształcenia literackiego w budowaniu tożsamości młodego człowieka, jako uczestnika życia w społeczności lokalnej, narodowej i ogólnoludzkiej, • przestrzega zasad odpowiedzialnego (psychopedagogicznego, merytorycznego i metodycznego) przygotowania się do lekcji; • ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów uzdolnionych i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Kontakt	

dariusz.szczukowski@ug.edu.pl